

2021-06-23 00:05 CEST

Grekland - “push backs” och våld mot flyktingar och migranter har blivit en “de facto” policy vid gränsen

- Amnesty avslöjar nya bevis på tortyr och illabehandling av flyktingar och migranter, samt olagliga så kallade “push backs” till Turkiet
- Människor har gripits och blivit tagna i förvar upp till 700 km från gränsen och sedan förts till gränsen mot Turkiet
- Amnesty uppmanar den Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex att upphöra med, eller dra tillbaka, sin verksamhet i Grekland

Grekkiska gränsstyrkor agerar med våldsamma metoder och tar olagligen grupper av flyktingar och migranter i förvar innan de godtyckligt återförs till Turkiet. Det här går tvärtemot Greklands folkrättsliga människorättsåtaganden liksom EU-gemensam lagstiftning. Det visar en ny utredning från Amnesty International.

Rapporten *Greece: Violence, lies and pushbacks* dokumenterar hur de grekiska myndigheterna utför olagliga “push backs” både på land och till sjöss. Rapporten fokuserar i första hand på Evrosregionen, vid landgränsen mellan Grekland och Turkiet. I februari och mars 2020 utsatte [Grekland flyktingar och migranter för våldsamma “push backs”](#) som svar på Turkiets ensidiga öppnande av landets gränser mot Grekland. Genom att dokumentera incidenter som inträffade efter de här händelserna, mellan juni och december 2020, visar Amnestys utredning att människorättsövergreppen fortsätter vid Greklands gräns, och att det har blivit en djupt rotad praktik.

– Det är tydligt att grekiska myndigheter samverkar och godtyckligt frihetsberövar människor som önskar söka skydd i Grekland. De utsätter flera av dem för våld och för dem till Evros flodbanker innan de återförs till Turkiet. Det här är något som Amnesty kunnat konstatera sedan tidigare och vi har också påtalat ansvaret för såväl EU som institution som samtliga medlemsländer att respektera våra folkrättsliga förpliktelser och förbudet mot “push backs”.

– Vår utredning visar att våldsamma “push backs” har blivit det sätt som Grekland arbetar på vid gränsen i Evrosregionen. Den organisering som krävs för att utföra detta, och som påverkade upp till 1 000 personer i de incidenter vi dokumenterade, visar hur långt Grekland är villig att gå för att olagligt återföra människor och att sedan dölja det, säger Adriana Tidona, utredare inom migration i Europa för Amnesty International.

Merparten av de som Amnesty talade med rapporterade att de själva hade upplevt eller bevittnat våld från personer som de beskrev som såväl uniformerade grekiska myndighetsföreträdare som män som var civilt klädda. Det handlade bland annat om slag med käppar och batonger, sparkar och knytnävsslag som ibland orsakade allvarliga skador. Män utsattes ofta för förnedrande och aggressiva kroppsvisiteringar när de var nakna, ibland framför kvinnor och barn.

I de flesta fall var våldet sådant att det uppgick till vad som benämns som omänsklig eller förnedrande behandling inom folkrätten. Vissa händelser uppgick även till tortyr, på grund av allvarlighetsgraden och intentionen att förnedra eller bestraffa.

Saif (pseudonym), en 25-årig man från Syrien, blev utsatt för “push backs” fyra gånger i augusti 2020 och berättade för Amnesty att gruppen han reste med vid hans andra försök blev överfallen av “soldater” i svart utrustning och “rånarluvor”. De blev förda till Evros flodbanker, som öper längs med den grekisk-turkiska gränsen. Två personer i gruppen försökte fly men stoppades och blev brutalt nedslagna av en av “soldaterna”. Saif, som misstänkte att mannens ryggrad hade brutits, berättade för Amnesty att mannen inte kunde röra sig alls, att han inte ens kunde röra på sina händer. Enligt Saif kom turkiska soldater och en turkisk ambulans till undsättning när “soldaterna” hade fört de två skadade männen över floden till Turkiet.

En person berättade för Amnesty att han och hans grupp i samband med en

“push back” tvingades ur båten och ner i vattnet nära en liten holme i mitten av floden Evros, där de sedan var strandsatta i dagar. En man som tvingades av båten kunde inte simma och skrek efter hjälp. Han sveptes sedan iväg av strömmen.

Så kallade “push backs” äger inte bara rum vid gränsområdena. Människor blir också gripna och förvarstagna långt in i Greklands inland, innan de förs till Evrosregionen för att bli olagligt återförda till Turkiet. Amnesty pratade med fyra personer som blev godtyckligt gripna och förvarstagna i norra Grekland och till slut tillbakaskickade till Turkiet i stora grupper. Bland dem fanns en person med registrerad flyktingstatus och en registrerad asylsökande som hade levt på det grekiska fastlandet i nära ett år.

– Alla de människor som vi pratade med blev utsatta för “push backs” i områden där Frontex har ett stort antal personer på plats. Frontex kan därför inte påstå att man inte känner till övergreppen som vi, och många andra, har dokumenterat. Frontex har en skyldighet att förhindra människorättsövergrepp, och om myndigheten inte kan göra det på ett effektivt sätt ska de dra sig tillbaka eller upphöra med sina insatser i Grekland, säger Adriana Tidona.

Bakgrund

Rapporten är baserad på intervjuer med 16 personer som har upplevt 21 så kallade “push backs”. Den fokuserar främst på händelser vid floden Evros mellan juni-december 2020. Baserat på deras vittnesmål uppskattas runt 1 000 personer ha blivit utsatta för detta.

I dag släpper också Human Rights Watch en utredning som relaterar till det Amnesty funnit i sina utredningar. HRW har undersökt Frontex ansvar när det gäller människorättskränkningar vid EU:s yttre gränser, bland annat i Grekland.

Frontex, som är den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, har en [skyldighet](#) att vidta åtgärder för att skydda människor från människorättsövergrepp, och att upphöra med eller dra tillbaka sina aktiviteter om det uppstår situationer med övergrepp.

Rapporten finns bifogad som pdf, och hela det engelska pressmeddelandet finns att läsa [här](#).

Amnesty International är en oberoende internationell organisation som arbetar för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Genom att avslöja kränkningar och skapa uppmärksamhet och opinion sätter vi press på regeringar och makthavare runt om i världen.

Läs mer om vårt globala arbete på www.amnesty.org, där hittar du också alla de nyheter, blyxtaktioner och rapporter vi publicerar.

Kontaktpersoner

Ami Hedenborg

Presskontakt

Pressansvarig/talesperson

ami.hedenborg@amnesty.se

+46 (0)70 433 09 16